

Amtsraadets Stilling overfor Sogneforstanderskabet, og naar det skal kunne gribe ind i Sogneforstanderskabets Beslutning, men Udvalget har foreslaaet denne Bestemmelse indført der, hvor der er Tale om Amtsrådets Virksomhed og Myndighed i det Hele taget. Udvalget har derfor foreslaaet en ny § 51, som har optaget den Bestemmelse, der findes i Udkastets § 14, og jeg kan henvise dertil. Det er nemlig Bestemmelsen om, at Amtsrådet skal „føre et almindeligt Tilsyn med, at Sogneforstanderskaberne i deres Forvaltning holde sig de for dem givne Lovbestemmelser efterrettelige. Finder det, at et Sogneforstanderskab har foretaget ulovhjemlede Udgifter, eller nægtet at afholde Udgifter, som lovlig paahvile Communen, eller i andre Maader har overstredet sin Myndighed, kan Amtsrådet, i fornødent Fald ved Domstolene, gjøre personligt Ansvar gjældende mod dem af Sogneforstanderskabets Medlemmer, der have deeltaget i de paagjældende Beslutninger“. Jeg skal gjentage, hvad jeg i et tidligere Møde tillod mig at gjøre opmærksom paa, at medens Amtmanden som Statens Tilsynsmand kan standse en Beslutning, der endnu ikke er udført, for hvilken Standsning han da paatager sig Ansvaret, ophører derimod hans Virksomhed, saasnart Beslutningen er udført; thi naar dette er skeet, maa Afgjørelsen af, hvorvidt Beslutningen er lovlig, ikke længere henhøre under Statens Tilsynsmand, og det, som jeg tillod mig at anføre om Ministerens Stilling ligeoverfor Amtsrådet, gjælder ogsaa med Hensyn til dette Stilling ligeoverfor Sognerådet. Et Sogneraad kan være overbeviist om at være i sin gode Ret med Hensyn til, hvad det har gjort; det kan ogsaa være, at det virkelig har Ret, medens Amtsrådet har Uret, og det er da ganske naturligt, at Sogneraadet ikke ubetinget er bundet til at føle sig efter Amtsrådets Mening, men kan forbre Sagen afgjort ved Domstolene.

Formanden: Jeg skal meddele, at jeg af Forslagsstillerne af Endringsforslaget under Nr. 305 er underrettet om, at de tage dette tilbage. Jeg maa derfor spørge, om Noget optager det.

Da Ingen optog dette Forslag, bortfalder det.

Frolund: Jeg kan indskrænke mig til en kort Motivering af Forslaget under Nr. 213, da et lignende Forslag har været stillet under Behandlingen af den anden Communallov. Jeg søger nemlig min Støtte for dette Forslag i den Bestemmelse i Grundloven, som siger, at Communerne skulle have Ret til under Statens Tilsyn selvstændig at styre deres Anliggender. Ved „Statens Tilsyn“ forstaaer jeg kun, at Staten skal føre Tilsyn med, at Communalbestyrelserne ikke begaae noget Ulovligt. Derhos siger Grundloven, at denne Communerne Ret vil blive ordnet ved Lov. Nu mener jeg, at naar vi, efterat Grundloven har bestaaet i saamange Aar, nu, saaledes som vi gjøre det her, skride til at ordne Communerne Anliggender, saa maae og bør vi ikke gaee udenfor den Tanke, som Grundloven har udtalt, og den Ret, den har hjemlet Communerne. Det var den samme Grund, som gjorde, at jeg under Kjøbstadcommunallovens Behandling stillede et Forslag om, at Borgermesteren ikke skulde have Stemme i Raadet, medmindre han var valgt derind. Jeg blev dengang overstemt, og det synes saaledes efter de Forhandlinger, vi have haft, at hverken den ærede Minister eller Fleertallet af det ærede Thing lægger saa megen Vægt paa denne Bestemmelse i Grundloven, som jeg gjør. Jeg var, som sagt, dengang i Mindretal, skjøndt dette dog var temmeligt betydeligt, og da hiint Forslag kun angik en Borgermester, har jeg ikke synderligt Haab, naar jeg giver mig af med en Amtmand. Imidlertid finder jeg dog ingen Grund til at tage Forslaget tilbage, men vil lade det komme til Afstemning. Da det, jeg har fremsat, er min Hovedbetragtning, og da denne, som jeg formoder, ikke vil blive deelt af Thingets Fleertal, kan jeg indskrænke mig til at sige endnu et Par Ord med Hensyn til, hvad den ærede Ordfører udtalte, skjøndt jeg kunde have en Deel andre Mobbemærkninger at gjøre. Det blev sagt af den ærede Ordfører, at Amtmanden ikke kunde vælges, fordi han boede i Kjøbstaden. Dette er imidlertid en af det Slags Ting,